

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 11 juli 2025

532/2025

Lag om Statens ämbetsverk på Åland

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Ställning och verksamhetsidé

I landskapet Åland finns Statens ämbetsverk på Åland. Ämbetsverket sköter i landskapet Åland de verkställighets- och tillsynsuppgifter som föreskrivits för ämbetsverket och tryggar tillgången till de statliga tjänster som anknyter till uppgifterna.

Ämbetsverket hör till finansministeriets förvaltningsområde.

2 §

Verksamhetsställe

Statens ämbetsverk på Åland har sitt verksamhetsställe i Mariehamn.

3 §

Ansvarsområde och uppgifter

Inom följande ansvarsområden sköter Statens ämbetsverk på Åland de uppgifter som särskilt föreskrivits för ämbetsverket i rikslagstiftningen:

- 1) folkbokföring,
- 2) notarius publicus uppgifter,
- 3) förmyndarverksamhet,
- 4) skatteuppbörd,
- 5) alkoholförvaltning,
- 6) trafikförvaltning,
- 7) lantbruksförvaltning,
- 8) konkurrens- och konsumentskyddsförvaltning.

Statens ämbetsverk på Åland svarar för vissa särskilt föreskrivna rättsskyddsuppgifter.

Statens ämbetsverk på Åland sköter inom ramen för sin behörighet i landskapet Åland beredskaps- och beredskapsplaneringsuppgifter. Om samordningen av dessa uppgifter med Ålands självstyrelsemyndigheter föreskrivs särskilt. Om landshövdingens och Statens ämbetsverks befolkningsskyddsuppgifter föreskrivs särskilt.

Statens ämbetsverk på Åland är sekretariat för Ålandsdelegationen och kan även ha andra särskilt föreskrivna uppgifter.

4 §

Företrädande av staten

Statens ämbetsverk på Åland kärar och svarar på statens vägnar samt bevakar vid domstolar och myndigheter statens rätt och fördel i alla ärenden som hör till ämbetsverkets ansvarsområde och i sådana ärenden för vilka ingen behörig myndighet särskilt har föreskrivits i lag, om inte en företrädare för det ministerium eller den myndighet inom centralförvaltningen som svarar för den funktionella styrningen gör det.

2 kap.

Styrning av Statens ämbetsverk på Åland

5 §

Styrning

Den allmänna administrativa styrningen av Statens ämbetsverk på Åland ankommer på finansministeriet.

Statens ämbetsverk på Åland styrs inom respektive ansvarsområde av justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och de ämbetsverk inom centralförvaltningen som enligt vad som föreskrivs eller bestäms särskilt ska sköta styrningen.

De styrande ministerierna svarar inom sina ansvarsområden för att samarbetet mellan Statens ämbetsverk på Åland och riksmyndigheterna stöder ordnandet av och tillgången till statlig service på lika villkor inom riket och inom landskapet Åland.

Finansministeriet har hand om den funktionella styrningen av ämbetsverkets gemensamma funktioner och övriga åtgärder som behövs med tanke på en enhetlig verksamhet vid ämbetsverket.

6 §

Resultatavtal

För uppnåendet av de allmänna målen för verksamheten vid Statens ämbetsverk på Åland utarbetas ett resultatavtal för den allmänna planeringen, styrningen och organisationen av ämbetsverket.

Finansministeriet ska utarbeta resultatavtalet för Statens ämbetsverk på Åland tillsammans med de i 5 § nämnda ministerier och de i den paragrafen avsedda ämbetsverk inom centralförvaltningen som funktionellt styr ämbetsverket och i samarbete med ämbetsverket.

3 kap.

Ledning

7 §

Ledning

Statens ämbetsverk på Åland leds av landshövdingen. Landshövdingen svarar inför finansministeriet och de övriga i 5 § nämnda styrande ministerierna för att verksamheten vid ämbetsverket utvecklas och leder till resultat och för att ämbetsverkets resultatmål nås.

8 §

Beslutanderätt och tillsättning av tjänster

Landshövdingen avgör de ärenden som hör till ämbetsverkets behörighet, om det inte föreskrivs eller i arbetsordningen bestäms att de ska avgöras av någon annan tjänsteman vid ämbetsverket. Landshövdingen kan överta avgörandet av ett ärende som en tjänsteman vid ämbetsverket enligt arbetsordningen får avgöra.

Tjänstemännen vid Statens ämbetsverk på Åland utnämns och den övriga personalen anställs av landshövdingen.

9 §

Arbetsordning

I arbetsordningen för Statens ämbetsverk på Åland finns bestämmelser om ämbetsverkets organisation, ordnande av förvaltning och funktioner samt beredning och avgörande av ärenden. Beslut om arbetsordningen fattas av landshövdingen.

10 §

Ordnande av förvaltningstjänster

Statens ämbetsverk på Åland har rätt att få stöd av de i 5 § nämnda ministerierna och de ämbetsverk inom centralförvaltningen som avses i den paragrafen i enlighet med vad som särskilt anges i resultatavtalet eller enligt vad som vid behov föreskrivs särskilt.

Statens ämbetsverk på Åland har vid behov rätt att av Tillstånds- och tillsynsverket få stöd vid ordnandet av förvaltningstjänster.

11 §

Särskilda behörighetsvillkor för förvaltningschefen

Särskilda behörighetsvillkor för tjänsten som förvaltningschef är annan högre högskoleexamen i juridik än juris magisterexamen i internationell och komparativ rätt samt förtrogenhet med tjänstens uppgiftsområde och i praktiken visad ledarförmåga.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

12 §

Handräckning

I fråga om skyldigheten för Statens ämbetsverk på Åland att ge andra riksmyndigheter handräckning och i fråga om ämbetsverkets rätt att få handräckning av dem föreskrivs särskilt.

13 §

Avgiftsbelagda prestationer

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när prestationer vid Statens ämbetsverk på Åland ska vara avgiftsbelagda och för storleken på de avgifter som tas ut för prestationerna samt om övriga grunder för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, utfärdas bestämmelser om de avgifter som Statens ämbetsverk på Åland tar ut för prestationer genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om avgifterna för prestationer inom kommunikationsministeriets ansvarsområde utfärdas dock genom förordning av kommunikationsministeriet.

14 §

Ändringssökande

Ändring i beslut av Statens ämbetsverk på Åland får sökas genom besvär hos Ålands förvaltningsdomstol. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen